

REDACTIA

Deak Ferencz-utca nr. 20.

ABONAMENTUL

Pe un an .. 24 cor.
Pe jumătate an .. 12
Pe 1 lună .. 2N-rii de Duminică pe an 4
coroane.Pentru România și America
10 coroane.Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA

Deak Ferencz-utca nr. 20.

INSERTIUNILE

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oraș și comitat 502.

Naționalismul învingător.

(*) Alegerile din Germania au dat câștig de cauză sublimii ideii a *naționalismului*. Marele imperiu, a cărui întemeiere s'a făcut în virtutea ideii naționale, după decenii de lupte împotriva internaționalei, a socializmului, care trecând peste frontierele patriei, caută înfrățirea generală a popoarelor, s'a pronunțat în chip impunător pentru naționalism și s'a întors dela socializmul propagat de Bebel și ceilalți apostoli ai înfrățirii popoarelor.

Trei zeci de ani curentul acesta generos a mers din triumf în triumf, căci după fiecare alegere socializtii s'au întărit și ajunseseră să fie al doilea partid în Germania.

Alegerile din urmă sunt însă o învingere strălucită a naționalismului, și o înfrângere a socializmului, care a pierdut aproape a *partea* dintre mandatele ce avusese până acum. Poporul german, cu stocul de alegători mai culți și la care nu poate fi vorba, ca la noi, de ingerințe, abuzuri și omoruri electorale, s'a luat după cuvântul »*Nationallehre*«, (cinstea națională), dat ca lozincă de cancelarul Bülow și câștigând învingere acestei ideii, a decretat socializmul internațional drept utopie, în realizarea căreia nu crede și astfel nici nu ține să sporească aderenții acestui partid.

Se încinsese de mult în Germania o luptă pe platformă economică, pe chestie de pâne, între *exploatați* și *exploatați*, între clasa bogată și cea săracă, între fabricanții milionari și între milioanele de chinuți prin ateliere... A durat mult și a fost înverșunată lupta.

Când s'a aruncat însă în masa mare cuvântul *naționalism* și *cinstea națională*, singurele cheazăii ale mării patriei, când s'a făcut apel la mândria națională, *valorile luptelor pentru pâne* s'au molcomit, s'au uitat dușmăniile și toți și-au dat mâna întru a duce la biruință — naționalismul.

S'a întărit astfel nu numai situația cancelarului Bülow, dar poporul german s'a pronunțat astfel și pentru marea politică a împăratului Wilhelm, politică de *expansiune în orient*, din cauza căreia s'a produs în Reichstag conflictul dintre cancelar și majoritate.

Și s'a slăbit, în aceeași vreme, și puterea socializmului peste tot. Se știe anume, că Germania a fost centrul luptelor și activității socializtilor. Aici era cel mai mare partid socialist, aici milioanele de alegători socialiști, aici congresele socialiste cu influință asupra socializmului de pretutindeni. Și ori cât sunt de agili și bărbați cu mare capacitate șefii socialiști din Germania, e de prevăzut un lucru: un șir lung de ani le va trebui până s'ajungă a repara lovitură primită. Iar slăbirea lor se va resimți și asupra socialiștilor din alte state.

Tot așa se va resimți însă asupra celorlalte state naționalismul învingător al Ger-

maniei. În primul rând va fi Franța care se va reculege. Văzând că poporul german a dat lovitură grea socialiștilor cari puneau piedeci militarismului și politicii coloniale a marelui imperiu, văzând că triumfă politica Impăratului, care d'atâta vreme stăruie pentru întărirea puterii navale, francezii vor vedea și ei că nu e vreme de hărțuială lăuntrică, că nu e oportună politica radicală care tulbură spiritele, ci de sigur se vor întoarce la naționalismul care poruncește: până la înfrățirea generală a popoarelor, caută să ne întărim frontierele și gata să fim în ori-ce clipă, a da piept cu ori-care adversar.

Franța are apoi și ea aliați, după-cum are Germania, și aceștia vrând, nevrând trebuie să țină cont de curentul pornit din Germania. Până-ce se credea că internaționalii sunt mai tari și pot să determine politica Germaniei, statele din apropierea marelui imperiu puteau stă mai liniștite în ce privește politica națională și militarismul. Din momentul în care se dovedește însă că Cezarul are la spate majoritatea covârșitoare a poporului, că politicii lui naționale internaționalii nu-i pot pune piedeci, totul se schimbă. O nouă îndrumare politică o să vedem în curând în întreaga Europă centrală.

E ciudat însă cum comentează presa maghiară rezultatul alegerilor din Germania. Ea zice: deoare-ce alegerile din marele imperiu au dat câștig de cauză naționalismului, politica maghiară trebuie să se pornească și ea mai cu mare aparat întru a maghiariza naționalitățile și a imprima statului poliglot ungar pecetea caracterului *național* maghiar.

Chiar dacă n'ar fi mărturisit-o însă și Andrassy, șatunci noi de mult avem convingerea, că zadarnică le e șovinistilor truda: ei nu vor reuși să facă în *era naționalismului* ceea-ce n'au putut pe vremurile de iobăgie și neagră domnie oligarhică... Imperiul mare german, cu o populație omogenă de aproape 60 milioane, bogat și cu armată națională la spate, nu a putut să desnaționalizeze pe cei trei milioane poloni. Cum o să desnaționalizeze deci 8 milioane unguri pe cei 8 milioane de români, nemți, slovaci, sârbi etc., mai ales când ne gândim că politica națională maghiară depinde și de Viena, iar peste Leitha — o mărturisesc azi toate ziarele maghiare — relațiunile nu-s de loc favorabile »imperializmului maghiar«, această utopie ridicolă a șovinistilor de marcă!

Învingerea ideii naționale în Germania nu poate avea de cât un singur înțeles: *respect pe toată linia ideii naționale*, moartea ori cărui șovinism intolerant ori radicalism anarchic.

Candidatura dela Bocșa. Privitor la candidatura din cercul Bocșei am primit următoarea telegramă:

»Conferența partidului național din cercul Bocșei a candidat de deputat dietal cu mare însuflețire și unanim pe dl Dr. Valeriu Braniște. Bredicianu«.

Prin această candidatură frații din comitatul Caraș-Severin au ținut să onoreze presa română: de un șir lung de ani dl Braniște este adecă directorul ziarului »Drapelul« din reședința acelu comitat și ori cari ar fi fost, în trecut, osebirile de vederi între noi și dl Braniște, asta nu ne poate împedeca să ne bucurăm când vedem onorându-se și la noi reprezentanții presei.

Trăiască deci Valeriu Braniște!

Proces de presă. Azi i-s'a inmanuat redactorului nostru, dlui Sever Bocu, actul de acuză a parchetului din Oradea-mare, pentru un articol apărut în nr. 102 din anul trecut sub titlul »Politica românească« scris de dl Ioan Slavici.

Articolul, absolut inofenziv, dovedește mai lămurit, că avem de a face cu o prigonire sistematică pusă la cale contra »Tribunei«.

Redactorul nostru a făcut recurs, prin avocatul seu dr. Iustin Marșieu.

Decorarea ministrilor austrieci. În ședința de azi, Reichsrathul își termină activitatea. După asta va urma în curând izolarea, iar noul parlament se va alcătui deja pe baza sufragiului universal. Din incidentul terminării cu bine a epocii opere legitimoare a sufragiului universal, M. Sa Impăratul a distins cu decorații pe următorii membri ai ministeriului austriac: Baronul Beck, președintele consiliului a primit marea cruce a ordinului leopoldin, *Forscht*, ministrul de comerț *Marchet*, ministrul de instrucțiune publică, *Derschatta*, ministru căilor ferate, *Prade* ministrul german și *Pacak* ministrul ceh au fost numiți consilieri intimi. *Klein*, ministrul de justiție, *Koritowszky*, ministrul de finanțe, *Bienert*, ministru de interne, *Auersperg*, ministru de agricultură și contele *Dzieduszichi*, ministru polon au fost distinși cu ordinul crucii de fer clase I.

Unitatea noastră culturală.

De IOAN SLAVICI.

VI.

Această dare de seamă n'ar avea nici o rațiune, dacă ea nu ne-ar duce la anumite reguli pentru practica vieții noastre: rămâne să ne dăm seamă, care sunt aceste reguli.

Trecem cu vederea interesele politice, pe care le vom fi având cu toții, ca să fim și ca și lumea să ne știe popor bine încheșat, pe care nimic și nimic nu poate să-l desbina, și ne mărginim la interesele morale.

E mai presus de ori-și-ce îndoială, că cultura cea adevărată ne face mai capabili de fericire, căci cu cât mai multe știm și înțelegem și cu cât mai mult ne-am deprins a ne înălța sufletește, cu atât mai mult ne bucurăm de fapțurile, cu care e împodobită lumea, și de plâsmuirile omenești, și cu atât mai ușor ne împăcăm cu multele nevoi ale vieții. Are deci fiecare dintre noi interesul, ca să se cultiveze și ea și societatea, în mijlocul căreia trăiește, să înainteze și ea cât mai repede în cultură. Aceia dintre noi, care au trăit în mijlocul vre-unei societăți mai culte decât cea românească, o simt aceasta adese-ori cu viuă durere fericind pe aceia, în mijlocul cărora au trăit, și dorind să se mai întoarcă fie măcar și pe un timp mai scurt

la dânsii. Ostănim deci și aducem jertfe pentru înaintarea culturală îndemnați de gândul, ca copiii nostri să se poată simți mai fericiți decât noi.

Ultima rațiune a întregii organizațiuni sociale e această ridicare a nivelului moral, în vederea căreia ne silim să păstrăm buna rânduială în viața comună, să ne sporim bogățiile și să ne apărăm.

Înaintarea culturală se face însă numai prin lucrarea împreună a multora, și cu cât mai mulți sunt cei ce lucrează împreună, cu atât mai repede e înaintarea, căci cu atât mai larg e cercul, din care se aleg muncitorii intelectuali și asupra căruia se revărsă înfrurirea lor. Când e vorba de cultură, nici puțini oameni, nici mai ales un om singur nu însemnează nimic, dacă mulțimea cea mare nu e primitoare față cu lucrarea lui. Lucrăm dar noi românii cu toții împreună fiindcă ne înțelegem mai ușor între noi decât cu alții, și nici România n'ar fi ajuns unde e, dacă țările învecinate nu i-ar fi dat o parte din cei mai buni muncitori intelectuali ai lor, nici ceilalți români n'ar fi ajuns unde sunt, dacă România nu și-ar fi revărsat luminile asupra țărilor învecinate.

Ne-am ridicat și ne ridicăm unii prin alții și cu toții prin noi înșine.

Deși făcând dar parte din deosebite state, îndată ce ne-am pătruns de convingerea, că înaintăm mai repede și mai sigur, dacă lucrăm împreună, nu mai avem noi românii să ținem seamă de hotarele, ce ne despart, căci, înaintând în cultură, servește fiecare și cauza patriei sale. Numai oamenii lipsiți de bunul simț firesc pot zice, că România nu câștigă, dacă și românii din țările învecinate iau parte la viața ei comună, și tot oameni lipsiți de bunul simț firesc sunt și cei ce zic, că statele învecinate nu câștigă, dacă din România se propagă cultura printre cetățenii români ai lor.

Înfrurirea culturală e binefăcătoare de și-și dau silința de a nu se depărta de obârșia neamului. Sunt între dânsii, ce-i drept, și oameni, care nu cunosc în destul viața culturală română și astfel nu sunt în stare să fie seamă de toți frații lor; aceștia nu hotărăsc însă mersul mișcării culturale.

Nu tot astfel e în România, de unde are să se reverse și se și revărsă cultura asupra întregului popor românesc. Aici numai puțini își dau seamă, că mai sunt români și afară de hotarele României, și aceștia grăiesc mai mult ori mai puțin în pustiu. Mersul mișcării culturale e hotărât nu de cei mai bine inspirați, ci de cei mai stăruitori, mai îndrăsneți și mai îndemnatici, care tot n'au ajuns încă să înțeleagă, ce voia Eminescu, marile apostol, să ne spună când ne spunea încă

acum vre-o trei-zeci de ani, că România nu e o simplă expresiune geografică, ci focarul cultural al celui mai mare și destoinic popor din răsăritul Europei.

Nu e în viața culturală a României nici conducere unitară, nici disciplină. Numai puțini s'au pătruns de convingerea, că noi cei azi în viață n'avem să începem nimic, ci să continuăm lucrarea începută de cei ce nu mai sunt. Lucrează dar fie-care după impulsunile sale momentane, și de aceea nu e nimic statornic, nimic covârșitor, ci toate sunt în continuă prefacere. Azi se însoflesc unii, ca să pornească o lucrare, și mâine iar se risipesc, ca să rămâie lucrarea începută n'apăsire. Jalea ne cuprinde când vedem lipsa de continuitate în biserică, în învățământ, în lucrarea literară, în tot ceea-ce privește ridicarea nivelului moral și mai ales în ceea-ce privește moravurile. Singur răul dăinuiește.

Sunt deci în viața culturală a României multe, pe care românii ceilalți nu pot să le primească, ba trebuie chiar să le respingă.

Adevărul acesta trebuie să ni-l mărturisim.

Au fost frumoase zilele petrecute vara trecută în Arenele Romane și mulți dintre cei ce au luat parte la serbările naționale s'au întors încântați și plini de însuflețire la ai lor. N'au fost însă puțini nici cei ce s'au întors desamăgiți și cuprinși de adâncă întristare, deși o sfială firească i-a oprit de a o — și mărturisii aceasta ca basarabeanca cea deșteaptă, care zicea »Aici e ca la poarta iadului!«

Pentru mângâierea celor desamăgiți și întristați noi cei ce cunoaștem bine viața comună a României trebuie să spunem, că e rău, foarte rău așa, cum e, dar a fost cu mult mai rău pe timpul, când Eminescu își scria satirele și biciuia moravurile în coloanele »Timpului«. Dacă nu prin lucrarea oamenilor, care sunt preocupați de interese practice și caută succese imediate, prin desfășurarea firească a lucrurilor merg toate spre îndreptare și trebuie să vie și timpul, când va fi și în viața culturală a României disciplină și conducere unitară.

Deocamdată românii din țările coroanei ungare îndeosebi să primească cu inima deschisă ceea ce e bun, să nu se sfiască a-și mărturisii repulsiunile și să nu fie prea mârniți, dacă în lucrarea lor culturală nu au parte de sprijinul convenit. Îndeosebi ziaristii români să nu peardă niciodată din vedere, că ei nu sunt salahori ai vre-unui partid, ci apostoli culturali ai întregului neam românesc, și să scrie ceea ce scriu, pentru toată suflarea românească.

Vor veni apoi și celelalte după ce se va mai fi luminat lumea.

Alegerile în Germania.

De Horia Petra-Petrescu.

În sfârșit am scăpat și de buclucul ăsta. Nu puteam face doi pași fără ca să nu-mi îndese zece mâni deodată foi volante în mână. Roșii, verzi, albe, cu ilustrații, caricaturi, cu litere de-o schioapă. Două săptămâni de-arindul.

Imi luam foaia, o ascundeam în palton și-mi vedeam de drum. Așa am adunat o colecție de vre-o 50 de foi volante.

Dupăcum știți parlamentul german a fost dizolvat și alegerile au fost să se țină eri. În Lipsca partidul socialist era tare și mare — smulgând mai anii trecuți mandatul din mâinile fracțiunilor de aici. Așa s'a întâmplat în aproape toate cercurile electorale la alegerile trecute, în Saxonia, — de aceea i-s'a și dat numele de »Saxonia roșie«. În fața »pericolului« anunțat de cancelarul Bülow s'au aliat de astă-dată toate partidele și au ales un singur contra-candidat față de socialiști.

Fiindcă am fost și eu de față la alegerile noastre electorale, pot să fac o comparație între agitația de aici și cea dela noi. Nu-i așa, când auziți cuvintele astea două: *alegeri parlamentare*, nu vă închipuiți decât capete sparte și urne sfărimate și înjurături de birjari!?

Să fie în stare să spună Pusta și Ardealul nostru toate câte le-au văzut în decursul luptelor electorale ar avea multe de povestit.

Aici nimic din toate astea.

Dar nici chiar prin grând nu le trece oamenii să demonstreze astfel părerea lor.

Agitația a fost mare — e drept. Ziarele erau pline aproape exclusiv cu știri electorale. Gazetele socialiste o dădeau din când în când și pe coarda grosolană — dar numai pe hârtie. S'au pornit ninsoarea de foi — volante.

»Frați alegători! Tovarăși! Nu vă lăsați! N'au dreptate«, etc. etc. — frazele stereotipe de agitație. S'a pornit mai apoi o ceartă interesantă între foile volante ale diferitelor partide. Ceea-ce susțineau socialiștii într'o foaie — cealaltă partidă aliată o declară de infamie, ceea-ce dedeau ca date concrete aliații, desminteau socialiștii comentând pasagiile și astfel a fost o întrecere ciudată între partide.

Studentimea a luat și ea parte la agitație — aproape toată pe partea aliaților, în contra centrului catolic și contra socialiștilor. (Trebuie să observ, că Saxonia este protestantă în întregime — de aici și ura latentă în contra centrului catolic). Am asistat și eu la o adunare studentască a studenților liberali. O sală mare, împodobită frumos, cu ghirlande de flori și verdeață, cu

FOIȚĂ ORIGINALĂ A «TRIBUNEI».

CORBEIU.

PARTEA II.

Narațiune de Ioan Slavici.

(Urmare).

IV. Altă lume.

Corbeiu se dete învins. Dânsa avea multă dreptate: el nu era bătrân, n'avea nevoie de aperitive, și spanacul era atât de bun, încât ar fi fost în stare să mai iee odată din el.

Uitându-i-se 'n ochi, Lucia îi înțelese gândul. »Poate mai doriți, — zise ea, prezentându-i blidul.

»Lucio! — o muștră Doamna Fireanu. — Nu fi prea stăruitoare. — Domnul Corbeiu se află acasă la sine. — Mai avem, — urmă ea, — pește cu sos de maioneză, costițe de berbec, plăcintă cu mere făcută de Lucia și fragi culese de noi în pădure. Vă recomand mai ales costițele. S'a nimerit o bucată de tot frumoasă«.

Servitorul aduse peștele.

»Mreană de Murăș, — urmă ea, — carne macră, cu deosebire gustoasă și de tot ușoară, bună chiar și pentru reconvașcenți. — Are, ce-i drept, multe oase, dar puteți să luați fără de grije, căci oasele au fost curățite. Luați, vă rog, și maioneză«.

»Ziserăți însă, că sosurile sunt o sarcină, — întimpină el zimbând. —

»Fără îndoială, — răspunse ea, — dar d-voastră sunteți om sănătos și omul sănătos mă-

nâncă nu numai ca să se hrănească, ci și pentru-ca să-și ție stomachul în continuă activitate, și sosul acesta răsplătește osteneala. — Lucie, toarnă vin... După pește e bine să se bea un pahar de vin«.

Corbeiu iar se dete învins. Dânsa avea multă dreptate: el era om sănătos și putea să mănânce ceva mai mult din sosul acesta, care era foarte bun.

Iară Doamna Fireanu spunea și mereu spunea par'că le 'nvățase pe de rost; îi umbla gura ca o morișcă de te mirai de unde le mai scoate; nu mai obosia glasul ei cam pițigăiat și scos din când în când cam pe nas. Nu obosia însă nici domnul Corbeiu ascultându-o, ba adese-ori se mira, de unde le știe toate. Stând așa, ca un copil neajutorat între două dădăci, care-și dedeau silința să-i facă viața plăcută, el se simțea din ce în ce mai puțin strămtorat, din ce în ce mai bine, tocmai de aceea însă tot mai mult îl supără gândul, că ele au cetit notița din gazete. Era peste putință să nu-și dea silința, de a le încredința, că sunt minciuni nerușinate toate.

»Ați aflat fără 'ndoială despre cele petrecute aici, — grăi dânsul. — S'a vorbit, pare-mi-se, și prin gazete«.

»M'ăș mira, — întimpină Doamna Fireanu. Am aflat unele dela săteni, dar prin foi n'am cetit nimic«.

Lucia-și plecă ochii.

»Și chiar dac'ar fi, — zise ea cu jumătate de gură, — prin gazete numai născociri se spun«.

Corbeiu se uită lung la fată. Nu se mai îndoia, că dânsa a cetit și că nu i-a spus nimic mătușei sale. Era, așa i-se părea lui, în această

discrețiune atâta gingășie femeiască, încât el ar fi voit s'o poată săruta pe frunte.

»Da, — Domnișoară grăi dânsul mișcat, — numai născociri, numai minciuni. Ți-se oprește mintea 'n loc când vezi cât de departe poate să ajungă mișelia omenească. — Eu, — urmă el amărât, — nu supăr pe nimeni, ba le fac, când pot, multora bine, și totuși câte nu sunt oamenii în stare să vorbească«.

Lucia nu răspunse nimic, dar ochii ei se umeziră. Doamna Fireanu nu 'ntelegea nimic și nici c'ar fi crezut, că poate Lucia să știe ceva ce nu-i spune și ei.

»Vă înșelați, domnule Corbeiu, — grăi dânsa sfătoasă. Sunt foarte mulți oamenii, pe care îi supărați. Dacă ești om cum se cade, superi pe toți netrebnicii; dacă ești deștept, superi pe toți proștii; dacă ști cartea superi pe toți neștiutorii dacă ai nume; superi pe toți cei nebăgați în seamă; dacă aduni avere, superi pe toți neajutorării: sunt mulți ceice ar voi să nu vă puteți bucura în liniște de aceea ce aveți.«

»Dar de ce să vă mârniți? — adaugă Lucia. Nu sunt ei vrednici să le dați mulțumirea de a vă fi amărât viața.

Corbeiu se uită când la femeia, care vorbea atât de cu minte, când la fata, care luă parte la durerile lui.

»Nu e, — zise el răspunzându-i fetei, — atât de mare mârnierea mea, ca să poată fi ei mulțumiți cu ea.«

Intorcându-se apoi spre doamna Fireanu,

»Așa e, — zise. — Trebuie să fii într'un fel oare-care nenorocit pentru ca lumea să te socotească vrednic de bunăvoința ei«.

Dar el grăbia. Deși ar fi dorit să mai stee de

mese puse — vre-o câteva mii de studenți înaintea halbelor de bere. (Aici fără de bere nu faci nici doi pași!).

Mă gândeam la demonstrațiile din Budapesta, la tãmbãlãul de pe stradã, la uşile sparte, la bastoanele rupte și-mi luam seama unde mă așez la masã.

Ei bine, nimic din toate astea! Se poate? Am întrebat pe vecinul meu: »E adunarea asta pentru alegerea de deputat?« »Firește«, mi-a răspuns mirat tovarășul.

»Atunci nu vã înțeleg« mi-am zis în gândul meu. Și iarăși mi-a venit în minte unele scene din viața universitară — din Budapesta. Vedeam mulțimea de studenți, care gesticula, striga de-ți asurzea urechile, bătea cu bastoanele în pãrete, în grilaj, în uși, în ferestrii, de nu i-se deschidea o salã sau cancelaria decanului, vedeam înaintea ochilor demonstrațiile sgomotoase de pe stradã, vecinic cu »Isten áld meg a magyar!« pe buze. Așa da, mai înțeleg... dar oamenii ăștia? Steteau la pãharele de bere, ascultau pe un profesor universitar cum le desvoldã istoricul disolvãrii parlamentului, cum le esplicã desvoldarea colonialã a Germaniei, cum le pune la inimã viitorul neamului lor și cum le dã sfatul: »Da, faceți politicã, politicã în sensul de a-ți iubi și cinsti neamul și a-i da mână de ajutor când e momentul potrivit!« Studenții aplaudau, protestau, când era de protestat — dar nu atât de brutal și de fãrã de gust ca în cercurile din Pesta! — și ascultau mai departe. Când s'au terminat vorbirile, la cari luaserã parte oameni bãtrâni, cu greutate, studenți plini de avânt, s'a cântat în corpore imnul cu refrenul: »Deutschland, Deutschland über alles!«...

Atât!

Când a fost sã ies mi-am cãutat la garderobã haina mai de grabã — voiam sã nu ajung în vãlmășagul rãndurilor de manifestanți, cari vor ieși de sigur pe stradã pãnã înaintea primãriei, înaintea redacțiilor, înaintea »casei poporului«, localul socialiștilor...

Altã desiluzie. Nimic din toate astea. S'au împãrșiat toți pe acasã, pe la vetrele lor.

Înainte de alegeri cu câteva zile înșã mi-am zis:

Steaguri vei vedea totuși fãlfãind, stradele se vor umplea totuși de lume, care agitã, protesteazã, aclamã!

Nimic, dar absolut nimic!

Afarã de împãrșitorii de foi volante, toți trecãtorii aveau aceeași grabã, aceeași expresie a feții, aceleași gesturi obicinuite.

Mi-am zis: Te vei duce la o adunare socialistã — acolo vei vedea mai mare agitație (agitație în sensul nostru!)

N'am brodit-o bine, nu m'am îngrijit de bilet de intrare de mai înainte. Dar priveam cum vine lumea la adunare.

Erau o mulțime și din partidul contrar. Mã așteptam la invective schimbate între olaltã, la pãruiele. — Nimic! La adunare a luat parte contra candidatul, a cerut cuvântul la timpul sãu, i-s'a dat, a fost ascultat, aclamat de partizani, desaprobat de socialiști. Atãt! Fiecare și-a luat drumul spre casã dupã ce s'au terminat vorbirile.

Trãiesc într'o țearã ciudatã! — mi-am zis venind spre casã.

»În ziua alegerii, ce Dzeu! se va întâmpla doarã cât de cât o ciocnire?! Iacã numai așa de taifas!«

Locuesc lipit lângã un restaurant, unde a fost instituit un local de alegere. Dimineața crep fe-reastra și mã uit afarã. Strada tot atãt de liniștitã ca mai înainte. Un singur om înaintea porții cu o placardã mare: »Alegeți pentru Dr. Iohannes Lunck«.

Alerg sã vãd cum vin alegãtorii la urnã. În pragul ușii stãteau doi oameni — unul al socialiștilor, celalalt al aliațiilor, cu bilete tipãrite gata, pentru alegãtori. Dacă erai alegãtor luai dela unul biletul tipãrit, mai apoi primeai în localul alegerii un plic, pe care-l închideai, tiind scutit de privirile ori-cui, și predai comisiei plicul. Atãta tot.

Seara aceeași liniște patriarhalã. Doar în câte-un restaurant mai populat de cântã muzica mai vesel, de zplaudã lumea mai sgomotos. Într'o salã spațioasã se adunã o parte din alegãtorii celui ales și-l aclamã.

Unde sunteți voi zurbagiilor, voi agenți electorali, voi jandarmi, cari vãrãți frica în oasele alegãtorilor? Unde sunteți voi telegrame pe la ministrii, pe la Împãrați și Regi, de ce nu înfloriți și pe aici? Unde sunteți voi pietrii, scoase de pe strãzi, voi cãrãmizi și lemne aruncate de pe coperișe de casã?

Unde sunteți — mai cu seamã — voi steaguri roșu-alb-verde și roșu-galben-albastru, cari fãlfãii cu atãta fãlã la ori-ce ocazie, atãt în capitalã cât și în provincie?

Ori oamenii ăștia n'au steag, n'au emblemã? Nici un steag măcar la o alegere de deputat! Nici o risipã de culori naționale!

Dar unde rãmâne atunci patriotismul?

Oamenii ăștia sunt neînțeleși.

Lipsca, 1907. I.

Nu mai vrem umilințã!...

»Nu mai vrem umilințã« e titlul articolului de fond din »Țara Noastrã« nr. 2 an. c. care apare în Sibiu. Acest frumos articol e scris de poetul nostru Octavian Goga, redactorul revistei amintite. Mãrturisesc, cã nu-mi aduc aminte a fi cetit vr'odatã o povățã mai frumoasã pentru poporul nostru decãt aceea, pe care o dã dl Goga în articolul amintit țãrãnimii noastre. Cuvintele poetului: »Sã ne dãm seama, cã una e a ști de omenie și alta a te umili,« și porunca »Nu fi umilit« trebuie sã le repete învățãtorii și preoții nostri înaintea copiilor în școalã, și înaintea celor mari în bisericã, cãci umilințã noastrã nu se potrivește nici cu lauda, cã suntem de obãrșie romanã.

Vara trecutã am auzit aici în Saraievo din gura unui argintar sãrb, care a cãlãtorit prin Banat la Orșova în afaceri comerciale, vorbele: »Atãta umilințã cãt am vãzut la poporul vostru (romãnesc) din acele pãrți, n'am vãzut nicãiri pe lume.« La auzul acestor cuvinte, din gura unui bosneac, care încã înainte cu 25 ani era robul turcului, mi-a fost mare rușine, cã nu puteam ascunde și combate acest adevãr.

Adecã poporul din Bosnia, care a fost supus aproape 500 ani stãpãnirii turcești, simte mai multã mândrie și bãrbãție decãt poporul nostru romãn, care era stãpãnit de creștini. Acest adevãr nu-l putem tãgãdui și suntem datori, sã lucrãm cu toți pentru deșteptarea mândriei în poporul nostru. Suflete ingenuunchiate de umilințã nu vor avea viitor, ci vor perĩ încãt nici urma nu li-se va cunoaște.

Dacã dorim sã fim respectați, trebuie sã învățãm a ne feri de a fi umiliți. Atunci vom câștigã și noi acele drepturi în patria noastrã, de cari se bucurã bosneicii în țara lor, unde în toate oficiile e limba slavã introdusã, și unde chiar inscripțiile de oficiu, pecetele etc. sunt numai în limba poporului, iar amplexiunii guvernului sunt datori sã cunoascã limba slavã din Bosnia și Herțegovina.

Saraievo, 13/26 Ianuarie 1907.

Teodor Filipescu

vorbã, ca sã cunoascã mai de aproape pe Lucia care îi plăcea, și pe doamna Fireanu, care nu-i pãrea atãt de prãpãstioasã cum i-o înfãțișase Huțanu, trebuia sã plece la Plopiș, unde de atãta timp nu mai fusese.

Grãbia înșã și doamna Fireanu. Ea nu înzadar venise, nu înzadar așteptase, nu înzadar ostenise, ca sã și-l facã binevoitor. A tot așteptat, ca el sã întrebe, de ce au venit ele, ori sã aducã altfel vorba la rugãminte ce-i fãcuse Huțanu. Vãzând înșã, cã el se dã la o parte, ea profitã de vorbele rostite de dânsul.

»Fãrã îndoialã, — grãi dânsa, — nenorocirea îl face pe om vrednic de bunãvoinea semenilor sãi, — și nu este nenorocire mai mare decãt sã fii fatã și orfanã atãt de tatã, cât și de mamã, ființã rãmasã fãrã de rost în lume«.

Corbeiu rãmase zãpãcit.

»Unde dai, — își zise el, — și unde crapã!«

O 'nțelegea și-i deditã dreptate, multã dreptate.

El era om, care putea sã zicã și da, și ba cãtã vreme nu zisesse nici da, nici ba; n'ar fi putut înșã nimeni sã și aducã aminte, ca el sã și fi schimbat vre-o datã vorba. Astã-datã înșã ar fi fost în stare sã și schimbe gândul, dacã nu era prea târziu.

»Mi-s'a spus, Doamnã, — grãi dânsul cu viuã pãrerã de rãu, — cã lucrul e hotãrît: parochia i-a fost datã tinerului Cioban, care e din sat și are legãturi cu poporeni«.

»Minciunã! — strigã Doamna Fireanu. — Nu se poate! E peste putințã! — Chiar și dac'ar fi,

e destul sã voiți D-voastrã pentruca sã nu mai fie«.

Corbeiu o credea și el aceastã.

Ori și cãtã silințã și-ar fi dat Huțanu sã-l încredințeze, cã nu dela Blaj a fost trimis, el nu se 'ndoia, cã mãritișul Luciei a fost pus la cale anume spre a-l pune 'n strãmtoare și cã da, ar fi destul, ca el sã stãruie pentru ca sã i-se facã pe voie. Mai putea înșã el sã stãruie!?

»Vã înșãlați, Doamnã, — grãi dânsul. — Nu mã îndoiesc, cã amicul meu Huțanu vi-a spus, cã eu i-am declarat, cã nu pot sã fac ceea-ce el a cerut dela mine«.

»Puteți, Domnule, — îl intrerupe ea, — și fiindcã puteți și trebuie sã faceți...«

Lucia, care și cunoaștea mãtușa și simția, ce are sã vie, nu mai putea sã aziste la convorbirea lor și se retrase încetul cu încetul spre ieșire, ca sã se depãrteze oare-cum pe nesãmțite.

El fãcu un pas spre ea și-o apucã de mână par'cã i-ar fi fost fricã sã rãmãie singur.

»Nu, Domnișoarã, — stãruie el; — te rog sã rãmãi și sã-mi dai ajutor, cãci ai și Dta cuvânt în afacerea aceasta«.

Eu, — grãi fata turburatã, — m'ași simți foarte nenorocitã, dac'ași ști, cã vã fac vre-o supãrare«.

»Nici una, — o 'ncredințã el. — Dar, — urmã întorcându-se spre Doamna Fireanu — pot ori nu, am zis, cã nu pot, și se vede, cã Huțanu a spus-o aceasta la Blaj. Cum ași mai putea eu sã-mi mai schimb vorba? — cum ași putea sã-l fac de rușine...«

»Nu! — strigã mãtușa. — El n'a spus-o, n'a putut s'o spunã! — Îndatã ce am luat înțelegerã, ca sã venim noi aici, el nu mai putea nici sã creadã, nici sã spunã, cã hotãrãrea Dvoastrã e luatã«.

»Eu cred c'a spus-o, — întimpinã el zimbind, — dacã e adevãrat, cã parochia i-s'a dat tinãru-lui Ciobanu«.

»Și chiar dac'ar fi așa, — grãi dânsa, — sunt împãrați care și schimbã vorba și lucrul acesta li-se iartã, dacã prin aceasta sãvãrșesc o faptã bunã. Nu perdeți nimic, dacã spuneți, cã una ați zis atunci, și alta ziceți acum, dupãce cunoașteți bine împrejurãrile«.

Cuprins de simțemântul, cã cu dânsa nu poate s'o scoatã la capãt, Corbeiu iar se dete învins.

»Nu zic — ba, Doamnã, — grãi dânsul. — Precum vedeți înșã, eram sã plec și trebuie sã plec, cãci am lipsit cinci zile de acasã. Mai sunt și alte multe griji, care nu mã lasã sã mã gândesc cu tot dinadinsul la aceasta. Vã rog dar sã-mi lãsați rãgaz, ca sã iau informațiuni, sã aflu, care e adevãrul și sã mã hotãresc în toatã liniștea«.

»Așa! — își zise doamna Fireanu, — pe mine nu mã prostești amãnându-mã de azi pe mâne«.

Acum trebuiau sã se hotãrãscã lucrurile, acum dupãce-l prelucrase și-l vedea muiat. Avea ea armele ei, și plãngeri, și suspinuri, și lacrãmi, și scrisori pãstrate cu multã sfințenie.

»Și noi lipsim de cinci zile de acasã, — întimpinã ea, și-i fãcu Luciei semn sã se depãrteze, cãci în fața ei nu putea sã se foloseascã de armele ei.

SITUAȚIA.

Urmașul lui Polónyi.

Polónyi pleacă încă săptămâna asta, mâne sau poimâne. El își va prezenta în plină cameră dimisia. Partidul kossuthist îi va face mari ovații cu ocazia asta, pentru a-i da în felul acesta o satisfacție foarte platonice.

Cine va fi urmașul lui Polónyi? Bietul ministru al justiției nici nu a plecat și iată că osul de ros devenit vacant a ajuns să fie pricină de ceartă și gelozii interne. Două nume sunt mai ales pomenite și repetate, secretarul de stat *Günther* și redactorul ziarului oficios coalitivist »Magyarország«, *Holló Lajos*. Acesta din urmă este cunoscut pentru marile silinți ce a depus pentru a ajunge ministru de justiție în primăvara trecută, când cu marea »impăcare«. Acuma realizarea visului său se apropie și de sigur că face totul cu putință pentru a-și pune numele în circulație.

Sașii despre Polónyi.

»*Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*« organul sașilor în numărul său dela 26 curent își schițează părerile sale în afacerea căderii ministrului de justiție Polónyi.

»Nu mai este nici o îndoială«, începe numitul confrate, că ministrul de justiție Géza Polónyi, care se părea că-și serbează un mare triumf în Sâmbăta trecută — a ajuns în sfârșit un om decăzut, care nu va mai putea avea nici un viitor politic. Mocirla provocată de afacerea sa, care-l îngloda din ce în ce mai mult, fără ca el să opună cea mai mică rezistență pentru a se scăpa, l'au făcut imposibil și rezerva lui, de a lua o cale judiciară pentru a se scăpa de acuzațiuni, aserțiunea lui invocată drept scuză, că o cercetare judecătorească a acestui caz ar avea de urmărit descoperirea unui lung șir de afaceri scandaloase, l'au ruinat chiar și în fața amicilor săi politici. Consiliul ministerial dela 25 ale luni i-a oferit posibilitatea de a se retrage din cabinet, fără ca această dispoziție să-i mănjească onoarea lui personală. De fapt Polónyi a căzut și se așteaptă în câte-va zile demisiunea lui.

Ce motive a îndemnat consiliul ministerial de a oferi în ultimul moment încă un *armistițiu de spânzurătoare* de câte-va zile lui Polónyi chestia aceasta nu e pe deplin clarificată.

Faptul, că contele Iuliu Andrássy a fost influențat, de a oferi lui Polónyi toate mijloacele posibile, de a se desface din cabinet ca om cinstit, nu constituie adevăratele motive cari au făcut cabinetul să ia deciziunea aceasta. Mai verosimil este — și acest motiv este a se căuta în culisele politice, că ori ce altă formă de desfacere ar fi amenințat unitatea coaliției.

Continuă apoi arătând că Polónyi a găsit în persoana lui Francisc Kossuth un apărător de-

Lucia văzu semnul și-l înțelese, dar rămase ca parul înfipt în pământ: nu putea dânsă să se depărteze după ce el îi zisesse să rămâie.

Doamna Fireanu se uită odată la ea par'c'ar fi voit s'o strivească cu privirea și să-i zică: »Las' că rămânem noi și singure!«

»O zi mai mult ori mai puțin e puțin lucru, dacă domnul Corbeiu îl cere, mătușă, — grăi fata tremurând de frică. Dacă ne dă D-sa voie îl însoțim, ca să vedem gospodăria.«

Se înțelege, că le dădea voie.

Ar fi ținut, ce-i drept, ca mătușă să facă nasuri, ca s'o iee cu dânsul numai pe Lucia, cu care doria să vorbească între patru ochi mai nainte de a fi intrat iar în vorbă cu mătușă ei.

»Mi-ați face o mare plăcere, — zise el cu toate aceste adresându-se îndeosebi doamnei Fireanu.

»Sunteți prea binevoitor, — îi răspunse aceasta înghițind trei noduri unul după altul.

N'ar fi lăsat-o pe Lucia odată cu capul singură cu dânsul.

Nu! N'ar fi crezut, că ea, așa cum se știa însăși pe sine, poate să pată asemenea rușine, nici că poate o fată crescută de dânsa să fie atât de îndrăzneată, atât de nerușinată.

Avea însă și dânsa armele ei.

votat, care a pășit în favoarea colegului său cu o rară energie, i-a oferit întreaga lui influență, pentru a face ca partidul independent să-l mențină și în ultima conferință a partidului ținută sub presidenția sa și-a pus toată energia pentru a-i spăla greșeala, căutând o apropiere a singuraticilor membrii.

Dar nu opoziția lui Kossuth, ci mai mult combinația contelui Iulius Andrássy a făcut ca membrii conferinței să se exprime în mod defavorabil față de Polónyi, a cărui cădere ar provoca chiar retragerea lui Kossuth și prin aceasta disolvarea partidului kossuthist și întregirea unei noi combinații cu 67-iștii.

»*Kronstädter Zeitung*« în primul său articol accentuează de asemenea această chestiune și spune că primul ministru Wekerle s'a prezentat în audiență Suveranului prezentând demisiunea lui Polónyi.

Hotențofi !

Apelul ce l'am scris în favorul *gimnaziului dela Brad* și știrea că institutul de credit și economii »*Crișana*« a dat pe sama gimnaziului din Brad 50.000 coroane, i-a scos din fire pe cei dela »*Arad és Vidéke*«. În numărul lor de Dum. au scris un articol violent împotriva — *culturii române*, căci cultura română este injuriată când se aruncă invective împotriva celor, cari agită în folosul unei școli și dăruiesc chiar pentru ea.

Numitul ziar se năpustește asupra băncii »*Crișana*« mai ales din cauză că — așa cred hotențofii noștri — ea nu urmărește scop economic, ci când dă pentru *scop cultural* mai mult de cât îi este venitul anual, este evident că urmărește scop politic, »stând în serviciul propagandei naționale... Iar faptul acesta este așa de — criminal în ochii celor dela »*Arad és Vidéke*«, în cât atrag atenția lui Apponyi să — *intervină !*

A da pentru cultura română — e un păcat în ochii 48-iștilor noștri... A întreține și perfecționa o școală, este »propagandă naționalistă« de competența procurorilor!

Iată cu ce hotențofi avem de a face.

Din România.

Regele Carol și colonia română din Viena. La banchetul dat de colonia română din Viena în onoarea delegației primăriei Capitalei se trimisese și o telegramă de omagii MM. LL. Regelui și Reginei României. Acum se telegrafiază din Viena, că eri a sosit, prin legațiunea română, președintelui clubului român, dr. Sterie Ciurcu, următorul răspuns telefonic:

»Maiestatele Lor, plăcut atinse de dovezile de simpatie ce li s'au dat de colonia română și de studenții români din Viena, a bine-voit să mă însărcineze a vă exprima din parte-Le cele mai calde mulțumiri, trimițându-vă în același timp cele mai sincere felicitări de anul nou.

Mareșalul Curței, gen. Mavrocordat.

Audiență. În ziua de 10/23 Ianuarie dl dr. Istrate a fost primit în audiență de MM. LL. Regele și Regina dela oarele 6—8 seara.

Dl dr. Istrate a mulțumit MM. LL. pentru frumosul dar, ce au bine-voit a-i trimite de Anul ncu.

M. S. s'a interesat de aproape de tot ce privește închiderea expozițiunii și cu deosebire despre muzeele ce se vor înființa cu această ocaziune în diferitele clădiri permanente dela Filaret.

M. S. Regele a bine-voit chiar a face cunoscut că îndată ce temperatura va fi mai scăzută, va vizita din nou Filaretul.

Darul, ce M. S. Regele a făcut dlui dr. Istrati consistă din un foarte frumos ceasornic de masă în aur și email cu portretele M. S. Regele în dreapta și al M. Sale Regina în stânga, lucrate cu artă desăvârșită de profesorul berlinez Ernst Bastanier.

Pe altă parte, se află cifra MM. LL. de asupra căreia e coroana României în culorile naționale, lucrate pe cristal.

La partea superioară se găsesc ornamente de email albastru identice cu acelea cari înconjoară portretele pe un relief de sticlă.

Dar regal. Sâmbătă dl general Manu, ministru de războiu, a lucrat cu M. S. Regele.

La terminarea audienței Suveranul a dat o nouă dovadă de bună voință sa către devotatul său vechiu consilier al tronului, oferindu-i două plachete de argint reprezentând una Pacea și alta Războiului, ambele adevărate opere de artă.

Placheta Păcii înfățișează secerișul pe lanurile noastre pline de belșug; placheta Războiului reproduce un episod din războiul dela 1877, bateria dela Calafat unde Maiestatea Sa, ascultând șueratul bombelor turcești aruncate asupra bateriei române a exclamat:

»Aceasta este muzica ce-'mi place«.

Darul este cu atât mai semnificativ, cu cât el a fost dat în ziua aniversară a bătăliei dela Smârdan care se serba de către valorosul regiment 21 care a luat parte glorioasă la această bătălie.

Dela Cameră. În ședința dela 25 Ianuarie dl G. Gr. Cantacuzino depune proiectele de lege: pentru întocmirea, revizuirea și permanentizarea listelor electorale, (votat de Senat); acela prin care județul Constanța este autorizat a contracta un împrumut de 200.000 lei pentru îmbunătățiri; acordarea unui supliment de concesiune societăți de tramvai din Galați.

Dl dr. Atanasescu roagă guvernul să depue în Senat proiectul de lege pentru recunoașterea ca persoană morală a Ligei culturale, votat deja de Cameră.

D-sa mai întreabă pe dl prim-ministru de interne ce are de gând să facă cu mult așteptata lege sanitară.

Dl prim-ministru răspunde că *guvernul va duce proiectul pentru recunoașterea Ligei la Senat.* În ceea ce privește proiectul de lege sanitară, chestiunea se află în studiu.

Înămolirea vaporului »Principesa Maria«. Aseară până târziu a circulat șvonul în Capitală că vaporul »Principesa Maria« ar fi naufragiat.

Cercetând, s'a aflat că vaporul »Principesa Maria« s'a înămolit lângă insula Tenedos, în Arhipelag.

Comandorul Ciuchi, comandantul vasului a telegrafiat la Constantinopol să i-se trimeată în ajutor un scafandru și un remorcher.

Situația vasului nu este de loc puimejdioasă.

În urma cererii dlui comandor Ciuchi, comandantul vasului, a plecat în ajutor și vaporul »România« al S. M. R. sub comanda dlui căpitan Tăutu.

Dl comandor Ciuchi a telegrafiat S. M. R. că vaporul n'a suferit nici o avarie și că toți pasagerii sunt sănătoși.

Peste câteva zile Principesa Maria care vine din Alexandria va intra în portul Constanța.

Din străinătate.

Turburările din Sofia. Membrii Sotraniei și o deputațiune a consiliului comunal din Sofia au fost eri primiți în audiență de principe, căruia i-au înmănat o adresă în care își exprimă indignarea față de atitudinea tinerimei și-l încredințează despre devotamentul lor.

Principele în vorbirea ce le-a adresat-o a accentuat schimbarea fundamentală în regulamentul instrucției.

Criză de guvern în Muntenegru. Cabinetul Radulovits al Muntenegrului și-a înaintat demisia din motive necunoscute. Principele a primit-o.

Ciocnirile religioase din Franța, Vanes. Inventarul bisericii Sfânta Anna d'Auray a dat naștere la o ciocnire între catolici și agenții de poliție și jandarmi, care au fost insultați.

Un comisar al siguranței a fost rănit.

Au fost făcute mai multe arestări printre membrii clerului. Inventariul bisericii nu a putut fi făcut, decât cu ajutorul trupelor. Jandarmii au dormit noaptea în biserică.

Sociale.

Vanitate.

Unul din prietini mei — absolvent al seminarului teologic, *un teolog absolut* — mi-se plângea odată despre greutatea ce o întâmpină în găsirea unei soții. Nu-i vorbă, această dificultate numai odată i-se pune înaintea lui, pe când noi laicii o putem găsi ori de câte ori ne dăre capul de palavrele iubitelor noastre jumătăți.

Nu-i puteam da nici un sfat inconsolabilului meu amic, neavând singur experiență pe acest teren, tot ce-i puteam face era să împărtășesc cu dânsul durerea ce-l munciă.

»Inchipuiește-ți frate« — îmi spune el într-o zi, într'un acces de nemai pomenită revoltă — mă prezint astăzi în satul P, pentru că auzisem de fata dascălului Tăbliță. Frumoasă fată într'adevăr, dar fără zestre».

Ii spun după multe ocoluri scopul vizitei mele. Ce crezi, că mi-a răspuns? A infundat-o râsul și mi-a întors spatele. Asta-i culmea!

Am examinat puțin fizicul viitorului păstor al credinței și într'adevăr, că atitudinea domnișoarei Tăbliță mă mahnise și pe mine întru câtva. Ce vrea domnișoara? Nu cumva vr'un Apollo? Nu! E o idee greșită din partea părinților, când cred minciunile copilei: »Nu-l iubesc mamă, nu vezi cum e?« Și mama cedează — ascultând plângerea șiretei fecioare, — de! ea n'a fost tânără! — care nu e altceva decât un motiv subtil, de a scăpa de popi.

Aceeași soartă o au învățătorii, o au funcționarii și slujbașii de ori-ce natură, fie ei chipuri de frumusețe și inteligență, dacă nu i-a favorizat norocul și banii tăticului de a ajunge un avocat și mai ales avocat, un doctor ori inginer. Ofițerii cad cu totul în altă categorie! Aici dacă nu sunt parale, fata oftează și iar oftează până se prăpădește. Câte cazuri! Dar cine să stea să le numere. Azi acele nenorocite cari sufăr, pot să-mi dea dreptate.

Și de ce această iresonabilă infumurare, de a parveni.

În primul rând e creșterea, pe urmă mediul și amândouă acestea sunt proptelele vanității femeiești, pe care o deșteaptă în inima femeilor noastre.

Fetele țaranilor noștri mai de seamă dacă învață un an ori doi la *Sân-Georgiu* — of! ce școală! vin cu rochițe scurte — nu mai vorbim de cultura îngurească care poate nu-i întrece lungimea rochiții, da, da dșoară înzădar îmi reproșezi dta: »De hogy« — și se uită peste umăr la flăcăii care o trăgeau de codițe până mai acum doi ani. La ele numai notarășii au intrare! Țăranii deci nu pot avea mame *culte*. Scuzăți-mi această parodie! Dar dacă mai învață și »civilele« dela Blaj, atunci s'a isprăvit. Atunci părinte și dascăle treceți în China, dacă țineți mult să ne perpetuați neamul.

Nu mai vorbesc de școala călugărițelor din Sibiu, unde fetele noastre câștigă o *cultură universală* și pot discuta în câți-va ani chestiuni de artă și știință în limba nemțească și în franțuzește. Ce te faci tu, sărman orfan al culturii mari, tu care afară de liturgie și de tipicul bisericesc al dlui Tit Bud, nu cunoști altceva! Natural au dreptate fetele să-și ridice năsul.

Acest trist curent în viața noastră caznică de a ne ridica, — dar unde? — pentru-că noi românii din toată monarchia nu formăm decât o singură clasă în care abia generația a doua s'a îmbrăcat nemțește dar numai cu haine, nu și cu cunoștințe, curentul acesta îmi apropie în minte o situație foarte — critică pentru talpa țării, pe care în loc s'o cultivăm, îi răpim și strictul necesar, dacă numărăm și femeia alături de hrana lui de toate zilele. O să rămână odată și odată toți țărani celibi, pentru-că fetele lor au alte aspirații.

Popii și dascălii o să se însoare cu femei de altă naționalitate, iar întreg neamul românesc curat n'o să l formeze decât — profesioniștii liberi — advocații și medicii, iar prostimea încetul cu încetul o să dispară. Să mai poftiască atunci ungurul să-mi zică *bocskor!*

NOUȚĂȚI.

ARAD, 29 Ianuarie 1907.

Vremea

e tot rece. Azi ninsoare și vânt. Termometrul scăzut. Astăzi ninsoarea a început din nou.

— **Știre administrațională.** Administrația ziarului »Tribuna« face cunoscut, că pentru a perfecționa administrația ziarului, cu ziua de azi am mai angajat un administrator: pe dl *Adrian Micu*. Rugăm pe toți amicii și sprijinatorii ziarului »Tribunei« să-i acorde toată încrederea și să-i înlesnească ori-ce afacere privitoare la bunul mers al ziarului nostru.

— **Nebunii dela Cluj.** De când profesorii universitari scot în Cluj ziarul »Erdélyi Híradó«, d'atunci metropola maghiară ardeleană stă în fruntea tuturor ineptțiilor ce apar în presa maghiară. Știm, de pildă, că îndeosebi în contra expoziției din București au dus o campanie violentă, publicând o serie lungă de articoli mincinoși și denunțianți. Seria asta de articoli, autorul Barna Endre (care va fi fost înainte Braun Dolfi!) i-a scos acum în broșură. Ziarele maghiare înregistrașd asta, în produc pasagiul unde numitul caraghind se laudă că are dovezi grozave despre »trădarea valahilor cari au fost la București«. Are săracie! Dar avea numai una, de mult ar fi alarmat lumea și țara... Are apă în loc de creeri!

— **Vaporul bulgar.** La căpitania portului Sulina, s'a prezentat dl *Atanasie Caiutculo Stefanoff*, comandantul vasului »Zora-Varna«, naufragiat în dreptul punctului Periteasca, și a întreat dacă se mai poate salva ceva din acel vas.

Dl căpitan Teodorescu, din portul Sulina, a supus la un interogator pe Stefanoff. El a dat răspunsuri ce se contrazic. Intre altele a declarat că vasul aparține dlor *Naidenoff* și *Rancoff*, proprietari unei mori din Varna, iar armele erau ale comerciantului *Tubekieff* din Sofia, destinate pentru portul Burgas.

Valurile mării au rătăcit însă vasul și l'au făcut să nu naufrageze lângă lacul Raxehn.

Apoi a cerut să i-se elibereze armele salvate. De oarece e constatat că armele erau destinate unei insurecțiuni, este probabil că armele nu se vor elibera.

— **Rugăm pe cărturarii români de pe sate** că auzind despre cei-ce vor să emigreze și notarii nu le dau pașaport decât pe linia Fiume, să-i lumineze, căci nu este lege nici poruncă ministerială în virtutea căreia cineva să fie silit a merge pe la Fiume.

— **Parastas.** Duminecă s'a ținut în catedrala din Arad parastas întru pomenirea Elenei Ghiba-Birta, care a lăsat întreaga ei avere pe seama bisericiei. La parastas a servit părintele T. Vățian și diaconul N. Mihulin.

— **Scorobeț — cel cu tarif.** Ni-se scrie din Schawnee: În baia de cărbuni din Santoy, s'a întâmplat o mare nenorocire a unui confrate a nostru. Românul *George Bruda* din Galați (lângă Făgăraș) voind să iasă din baie spre casă, a fost atins de după cap cu sârma electrică și omorât pe loc. Lucrând noi aici mai mulți români împreună, am hotărât să-l înmormântăm pe nenorocitul român cu preot român. Ni-am și adresat la preotul gr. or. din *lounstown-Ohio*, dl *Scorobețiu*, care a cerut 50 de dolari (250 cor.) pentru înmormântare.

— Cu durere ni-am simțit fiecare din noi la auzul acesta — scrie abonatul nostru — și mai ales cumnatul răposatului *Ioan Albu* (*Ciocăria*) care avea numai 30 dolari la sine, cu blândețe se ruga că nu are mai mult și să se mulțumească cu atâta. Răspunsul întâi a părintelui *Scorobețiu* a fost, că atunci mai bine nu primește nimic, pe urmă ni-a zis să colectăm ca să împlinim suma de 50 dolari, căci acesta este *tariful* lui. În fine, s'a mai muiat păstorul nostru sufletesc și a primit și suma aceasta.

Pân'aci epistola, la care credem că nu trebuie comentat. Am dori să știm însă, cu știrea cărei autorități bisericesti *pungăsește* *Scorobeț* pe bieții români din America, după *tarif*?

Dr. Takács Zoltán — eliberat. Corifeul de odinioară al tinerimii universitare maghiare, care și-a sfârșit glorioasa carieră în temnițele din Seghedin, Vaț, unde a ajuns pentru înșelătorii, falșuri, falsificare de bani etc. precum s'anunță, a fost pus în — libertate condiționată. Adecă îndată ce ar mai face vre-un bucluc, imediat ar fi invitat să-și îplinească osânda întreagă, din care i-s'a iertat 1/3 parte.

Prin anii 80, *Takács Zoltán*, ajunsese la o adevărată gloriolă în viața publică maghiară. Era vătavul tinerimii universitare și manifestațiile de stradă cu prilejul discuției asupra proiectului militar, cari au trântit pe bătrânul *Tisza*, după o guvernare de 15 ani — erau conduse de dânsul. — *Takács Zoltán* devenise o noțiune: a patriotismului ardent maghiar. Dar tocmai pe vremea când iubea cu mai multă patimă națiunea, el avea slăbiciunea comună multor patrioți: falsifică, înșelă și pungăseă.

Sfârșitul a fost aici, de unde scapă acum. »*Népszava*« luând știre despre eliberarea lui zice: *Polónyi se duce, Takács vine, echilibrul e restabilit.*

— **Restrângerea proceselor de lesă majestate în Germania.** Împăratul Germaniei *Wilhelm II* cu ocazia serbării zilei nașterii sale a dat ordin ministrului de justiție, ca procesele de lesa majestate să se intenteze numai asupra persoanelor cari din răutate sau din intenție dușmănoasă atacă persoana împăratului sau pe vr'un membru al casei imperiale.

Ziua de alaltăeri a fost deci pentru nemți o zi memorabilă și au serbat-o atât imperiul cât și coloniile.

— **Alegere de notar:** La 26 Ianuarie a fost ales de notar în comuna *Tohanul-vechiu* (com. *Făgărașului*) cu aclamațiune un tânăr de multă ispravă, *Nicolae Crăciun*.

Felicitări!

— **Antichități.** Regina *Elena* a Italiei plimbându-se cu Regele, trecu prin satul *Castel-Portziano* unde niște lucrători tocmai se ocupau cu înlăturarea unor ruine ale unei vile vechi romane. Părechea regală privi lucrul; deodată Regina descoperi în mormanul de ruine o bucată de marmoră. Puse de se săpă mai adânc, ba suveranii însiși dădură o mână de ajutor.

După ceasuri de muncă se găsi o copie a celebrului »aruncător de discuri« de *Myron*. Originalul în bronz a acestei minunate sculpturi e pierdut, dar există câte-va copii în marmoră, iar aceea descoperită acum de Regina *Elena*, e una din cele mai superbe posibile.

— **După modelul din Köpenik.** Căpitanul din *Köpenik* a făcut școală. Când de aici, când de colo s'anunță câte o *köpenikiadă*, cari însă firește sunt mai mult niște plagizări vulgare și slabe a genialului autor din *Köpenik*. S'anunță mai nou din *Silesia* de sus: *Deunăzi*, un domn bine îmbrăcat, s'a prezentat într'o casă particulară în satul *Desovic* și spunând că este un funcționar al judecătorei, a făcut *perchiziție domiciliară, căutând un inel prețios care s'ar fi furat*. Pretinsul funcționar a sechestrat apoi două mii de mărci bani și a dat chitanță. La plecare, li-a lăsat în grijă oamenilor casei să se prezinte nesmintit a doua zi la judecătoreie, căci altfel vor fi escortați. A doua zi s'a dovedit că pretinsul funcționar a fost un *simplu escroc*. I-s'a pierdut urma.

— **Spre America.** Nu este zi, în care din comitatul *Aradului* să nu plece țărani cu grămada în America. Durere, se duc și români. Eri au plecat 14 țărani români, tineri mai ales, din *Comlăuș*. Ei s'au spovedit și cuminecat în biserică, parc'ar fi fost înmormântare.

— **Ingrozitoare catastrofe în America.** Noul continent, dorul atâtor nefericiți din lumea veche, iar a fost încercat de îngrozitoare catastrofe.

Peste mai multe țate ale Uniunii suflă uragane pe unele locuri însoțite de ploii, și altele de zăpadă, ce bat neconținut de 18 ore, prăbușind mii de case și întrerupând comunicațiunile telefonice.

Linia de drum de fer *Great-Northern* e impracticabilă din cauza zăpezilor. Nici un tren, care traversa continentul, n'a putut ajunge orașul *Seattle*, în statul *Washington*.

Râul *Ohio* a inundat regiunile vecine lăsând fără adăpost peste 20.000 de locuitori.

Uzinele din Louisville, New-Albany și Jeffersonville s'au închis și mii de uvrieri au rămas fără lucru.

În orașul Cincinnati uraganul și inundațiile au făcut o pagubă de peste o sută de milioane franci.

În regiunea zisă a Lacurilor celor mari, uraganele au fost de o violență extra-ordinară; au înecat 5 vapoare și multe persoane au pierit.

— **Mizerie în Madrid.** De mai multe zile în frumoasa capitală a Spaniei, clasa de jos, muncitoare, rabdă foame: nu e adică pâine în oraș, și câtă se mai află, este scumpă. Din Valladolid s'au trimis alaltăeri 20.000 de pâini; eri s'au mai trimis încă 60.000 de pâini, cu concursul manutanței militare și a societăților de panificațiune.

O delegațiune de brutari a reclamat protecțiunea autorităților contra violențelor populațiunii; dar brutarii sunt odioși pentru că au căutat să exploateze mizeria publică. Guvernorul Madridului a răspuns că va acorda ajutorul material, dar nici odată protecțiunea morală.

Lupta dintre populațiune și jandarmerie a fost violentă. Sunt mulți răniți dintr-o parte și alta.

Străzile ce duc spre brutării sunt închise militarmente.

D. Aquilera, primarul Madridului, a declarat că a luat și va lua încă măsuri severe în contra brutarilor neumani.

— **Săpun de vioarea de Parma.** Sub aceasta numire de câți-va ani e în circulație un nou săpun folositor. Cine nu iubește mirosul de vioare? Și dacă știm, că acest săpun plăcut face fața fină, dacă știm, că în astfel de calitate și pe lângă așa preț în străinătate nu putem căpăta atare săpun, atunci putem aștepta, ca publicul mare să nu întrebuițeze acest săpun, numai ca să-i tindă mână de ajutor pregătitorului, ci în interesul său propriu. O bucată 80 fil. 3 bucăți 2 cor. 20 fil. Pregătește: Szabó Béla fabricant de săpun de toaletă. Miskolcz. Se poate căpăta în Arad în drugheria lui Vojtek și Weisz, Lugos în farmacia lui Fischer János, Timișoara în prăvălia lui Wisemayr Ferencz.

Dela judecătoria și tribunale.

Procesul Polónyi. Ministrul de justiție Polónyi a fost ieri întreagă după ameazi ocupat cu redactarea pârsei contra deputatului Lengyel Zoltán. El a cetit întregul sumar al arătării înaintea consiliului de miniștri și astăzi a înaintat-o judecătoria.

Economie.

Banca națională a României. Adunarea generală ordinară. Conform art. 87,88 și 89 din statute, se aduce la cunoștința dlor acționari că adunarea generală ordinară a acționarilor va avea loc Duminecă 18 Februarie 1907.

Adunarea generală se va ține în localul Băncii Naționale, st. Lipsani nr. 7, la orele 2 după amiază.

Vor avea dreptul să ia parte la adunarea generală toți detentorii de acțiuni la purtător și titulari de certificate nominative, cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor, până la 27 Ian 1907 inclusiv, la administrațiunea centrală a Băncii, sau la sucursalele și agențiile ei.

Persoanele cari au acțiunile lor în depozit liber la Casa de depuneri și consemnațiuni, vor putea depune, în loc de acțiuni, recepsele acelei Case.

Ori-ce depunere sau inscripțiune tardivă nu dă dreptul de a participa la adunarea generală.

Patru acțiuni dau dreptul la un vot.

Nimeni nu va putea avea mai mult de 10 voturi pentru sine și alte 10 voturi ca mandatar, ori-care ar fi numărul acțiunilor ce ar avea depuse, sau pe care le-ar reprezenta.

Acționarii cari vor fi depus sau înscris acțiunile lor, în termenele prescise, vor putea da procură în regulă spre a fi reprezentați prin alți acționari, având dreptul de vot.

Prin excepțiune, Statul, societățile și corporațiunile pot fi reprezentate printr'un delegat, minorii și interziși prin tutorii și curatorii lor, iar femeile prin ori-ce reprezentant acționar sau neacționar.

Procurățiunile, precum și toate celelalte acte, cari dau dreptul de a asista la adunarea generală,

afară de acțiuni, despre cari s'a vorbit mai sus, vor fi depuse, sub pedeapsă de nulitate, atât în București cât și în sucursale și agențe, până la 15 Februarie 1907, orele 4 d. a. inclusiv.

Conform legei și statutelor, bilanțul anual, precum și raporturile consiliilor de administrațiune și de cenzori, asupra operațiunii anului 1906, vor fi publicate în »Monitorul Oficial« înainte de întrunirea adunării generale.

Ordinea de zi:

1. Aprobarea bilanțului încheiat la 31 Dec. 1905.

2. Descărcarea consiliului de administrație de gestiunea sa;

3. Distribuirea beneficiilor realizate, conform bilanțului;

4. Alegerea unui director în locul dlui Anton Carp și a unui censor în locul d-lui Alexandru Vericeanu, ale căror mandate expiră la 31 Dec. 1907.

Inițierea reuniunii pentru cultura galițelor de soi în Arad. Eri, Duminecă, au ținut inițiatoriile reuniunii pentru cultura și valorizarea galițelor de soi — despre cari am anunțat și noi — o conferință, în care au hotărât inițierea reuniunii. Se vor emite cuote de câte 20 cor. Este de dorit să cumpere și românii cuote și să între în reuniune.

Se scumpesc hainele. Se anunță din Viena, că organizația croitorilor de acolo au hotărât să urce prețurile hainelor cu 10%. Urcarea se motivează cu scumpirea postavului și a chiriei.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

— Raport telefonic al »Tribunei«. —

Budapesta, 29 Ianuarie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kilg.)	7.44—7.45
Secară pe Aprilie 1907	6.74—6.75
Orz pe 1907	7.35—7.36
Cucuruz pe Maiu 1907	5.13—5.14
Grâu pe Octomb. 1907	7.76—7.78

INCHEEREA la 5 ORE :

Grâu pe Aprilie 1907.	7.43—7.44
Secară pe Aprilie 1907	6.74—6.75
Ovăs pe Aprilie 1907	7.34—7.35
Cucuruz pe 1907	5.12—5.13
Grâu pe Octomb. 1907	7.76—7.77

II. Producte.

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Unsoare de porc	143—144
Slănină	110—111
Prune uscate de Bosnia 26.50	26.50—17.50
Pezmet de prune	42—43

III. Târgul de porci Kőbánya.

(Raportul halei comerciale din Budapesta—Kőbánya)

Prețuri de porci grași: Porci ungari de prima calitate: Bătrâni, grei (părechea peste 400 kilg.) — fil. Tineri, grei (părechea peste 320 kilg.) 126 — 127 fil. Tineri mijleci (părechea 250 — 320 kilg.) 128 — 129 fil. Tineri ușori (părechea până la 250 kilg.) 128 — 129 fil.

Piața din Arad.

Cursul spiritului.

Spirit rafinat en gros	158
« « detail	160
Spirit brut en gros	156
« « detail	158
Lături uscate per kilg.	15

Bursa de bucate din Timișoara.

Timișoara 29 Ianuarie.

Grâu 75 kil. 6.25—6.30, 76 kil. 6.35—6.40, 77 kil. 6.25—6.50, 78 kil. 6.55—6.65. Grâu (marfă mercantilă) 75—76 kil. 6.25—6.30. Secară 5.60—5.70. Orz 5.60—5.70. Ovăs 6.40—6.50. Cucuruz 4.30—4.35.

Poșta Redacției.

Teodor Popovici. Varosány. Te expui să fie confiscate de poliție.

S. Bichiceanu, Nereu. 1. Strada Morii. 2. Trimite la adresa: Iosif Blaga, profesor gimnazial. 3. Eremias, comerciant, Brașov.

Poșta Administrației.

A. M. lui V. M. Telegd. Am primit 12 cor., ca abonament pe I sem. 1907.

Cornel Popescu, Pauliș. Am primit 12 cor., ca abonament pe I sem. 1907.

BIBLIOGRAFIE.

»Pentru copii cei buni« este titlul volumului scris de d-șoara *Augusta Rubenescu*, talentata noastră literată. Volumul, foarte frumos executat și cu ilustrațiuni, cuprinde o mulțime de povestiri pentru copii de școală, tot piese amuzante, hazlii și mai presus de toate moralizatoare, proprii pentru formarea caracterului. Recomandăm această carte tuturor părinților și învățătorilor. Un volum, legat, costă numai 65 cruceri, trimis cu posta. Comande de cel puțin 10 exemplare, se socotesc cu 1 coroană. Se pot comanda la administrația »Tribunei«.

Redactor responsabil Sever Bocu.
Editor-proprietar George Nichin.

Află aplicare momentană în tipografia „Tribunei“

Doi culegători buni.

Anunț de vânzare.

În comuna românească Socodor în loc principal, se află de vânzare o prăvălie cu birt. Totodată se vinde și casa unde e prăvălia. Informațiuni mai de aproape dă administrația »Tribunei«.

Mamele lăptătoare

se simțesc adese de tot obosite în timpul, când au mai mare lipsă de puteri și de sănătate, ca să-și poată împlini datorințele de mamă. În urmare mai ales dinsele află mijlocul neîntrecut de nutrire și întărire în *Emulsiunea lui Scott*. Pregătită din oleu de ficat de știucă cu adaus de var de acid fosforic și natron, necondiționat că e bună, foarte ușor de mistuit, aduce apetit, și astfel pentru mamele tinere e mai bună decât ori-care alt mijloc. Cu ajutorul *Emulsiunii lui Scott* înceată slăbiciunea și prindem iute plăcere de viață. *Emulsiunea lui Scott* are efect cu mult mai mare și e mai de primit, decât oleul de ficat de știucă. (1)

Semnul, că *Emulsiunea lui Scott* e veritabilă este breveta: «un om, care poartă în spate o știucă mare».

Cu provocare la foaia aceasta și trimițându-se 75 fileri taxă de timbru trimite franco un model.

Dr. BUDAI EMIL, »Városi Gyógyszertár«
BUDAPEST, IV. Váci utca 34—50.

Prețul unui flacon original G. 2-50
Se află în fie-careapotecă.

Advocatul LENTHE GUSZTÁV
și a deschis

cancelaria advocațională

în ARAD

Piața Szabadság No 9.

167—907. tkvsz.

Együttes Árverési hirdetményi kivonat.

Az aradi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tóth József aradi lakos mint jelentkező és a „Victoria“ takaré- és hitelintézet r.-t. aradi cég mint ezuttal csatlakozónak kimondott végrehajtatóknak, Rusz István aradi lakos végrehajtást szenvedő elleni 152 K 60 f és 360 K tökekövetelések és járulékaik iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tvszék területén levő, Arad-Pernyáva külvárosban fekvő s az aradi 1914. sz. tjkvben A I 2. sorsz. 2493/b hrzi sz. alatt felvett György-utca 88. számú ház, udvar és kertre az árverést 1117 K-ában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanság

az 1907. évi április hó 20-án délutáni 3 órájaker

az aradi igazságügyi palota földszint jobbra levő 48. sz. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen olykép fog cladatni, hogy a mennyiben az

ingatlan C. 17. alatt Rusz Mihályné szül. Bába Szávéta javára bekebelezett lakhatási szolgalmi jog fentartásával oly árban adatnék el, mely e szolgalmi telekkönyvi bejegyzését megelőző teher-tételek fedezete szempontjából ezennel megállapított 1396 K összeget meg nem üti, az árverés hatálytalanná válik, és az ingatlanság a szolgalmi jog fentartása nélkül a kifizőtt határnapon újabban elárvereztetik.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát, vagyis 111 K 70 f-t készpénzben, vagy az 1881 : LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1880 novemb. hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 : LX. tc. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

Aradon, 1907 január 7-én.

Aknay,
kir. tvszéki bírő.

**Când se înșală damele mai tare?
Dacă își comandă corsetele lor prin colportătoare!**

Căci în casurile cele mai dese nu sunt bune. Pofțiți și osteniți până la mine, unde se pregătesc croinzile cele mai la modă și cele mai potrivite.

Corsete gata, indreptătoare de talie, ce le vind în prețuri foarte ieftine.

Cer deplina încredere a prea stimatelor doamne

cu toată stima

PILCZ IRMA

pregătitoare de corsete

Arad, Deák Ferenc-u. 2.

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că am cumpărat

negustoria de ghete

din loc Strada Forray a lui Végh Gyula, care o voi conduce eu însumi.

Timpul mai îndelungat petrecut în branșa aceasta mă face să cred, că voi servi P. T. public atât în lucrări nouă, cât și în reparaturi foarte bune și cu prețuri moderate.

Recomandându-mă atenției P. T. public, așteptând comanda prețioasă sunt cu deplin respect

H A I S E R G Y Ö R G Y

pantofar

A R A D, Forray-utca.

ZIKMUND & COMP.

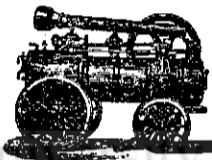
Fabrică de mașini și turnătorie de fier în UJVIDEK

Recomandă tot felul de mașini de economie, dar mai ales mașinile sale brevetate, premiate la cele mai multe expoziții:

de semănat sistem „COLUMBUS-DRILL“ și motoarele sale cu gaz, petrolu și benzin.

Recomandă mașinile sale

de treierat cu benzin și aburi, pluguri și tot felul de mașini agricole mari și mici.

Aranjament de mori după sistemul cel mai nou

Trimitem preț-curente ilustrate gratis și franco.

Edificat
la
1888.

Schiller József

Edificat
la
1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane
Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

Auritori ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumșetări de sculpture, de palate, hotele și cafenele.

Aranjament pentru biserici, precum

infrumșetări de altare, anvoane, baltisterie, steaguri, feșnice, catafalce, cupole, felinare, cruci și icoane.

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 24

primește orice muncă de pavare

apoi

fac plăci de beton, canaluri de beton fundamentate pentru uscarea pereților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

CELE MAI BUNE OROLOAGE

cele mai solide și cele mai după modă **juvaericele** atât pe bani gata cât și

===== **ÎN RATE** =====

pe lângă chezașie de 10 ani și prețuri ieftine, liferează cea mai bună prăvălie în această privință în întreaga Ungaria:

Brauswetter János
orologier — Szeged.

Se trimit CATALOGE cu 2000 chipuri în cinste și gratuit

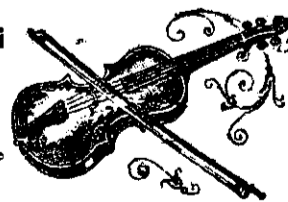
Corespondențele să se facă în cât se poate în limba maghiară, germană sau franceză.

Cel mai bogat magazin pe câmpie pentru instrumente muzicale e a lui

BRAUN JÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale

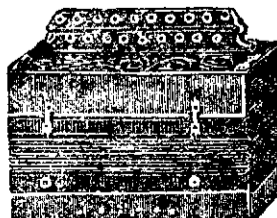
SZEGED, Strada Kárász nr. 7.

Unde se pot căpăta pe lângă prețurile cele mai moderate cele mai bune violine, celo, gurdune, braci (violina secund) și strune și mai departe clarinete, harmonice.

Reparări se efectuează artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

Első szegedi len-áru damast és műszövéde

CsecsMhály
SZEGED, Tisza Lajos-körút 33.

Recomandă produsele sala proprie de in și damast, precum: **covoare, ștergare, fugare milieu și toate cele trebuincioase pentru pat.** Tot așa haine pentru mireasă, precum lucruri de ajutor după plac.

Prețuri moderate, serviciu prompt.

— La rugare prin epistolă mă presint personal. —

Premiat laex poziția dela 1906 din Budapesta.

NÁDOR TODOR

parchete, mozaic, lac, curățitor de praf

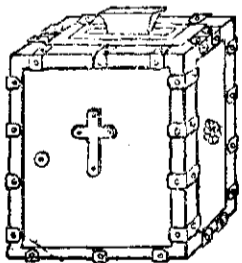
ARAD, Edelspacher-utca nr. 6a. (Casa proprie.)

Recomandă **lacul său pentru parchete**, inventată de el însuși și întrebuințat de ani de zile, care s-a deosebit nu numai prin culoarea sa frumoasă și trainică, dar și prin ușoara lui aplicare. Înainte de întrebuințare dăm bucuros oricui instrucții asupra întrebuințării. Primește lăchirarea parchetelor pentru a-le feri de praf în prețurile cele mai avantajoase atât aici în localitate, cât și în provincie. O încercare va convinge pe oricine că fabricatul arădan alui Nádor Tódor este superior celui din străinătate.

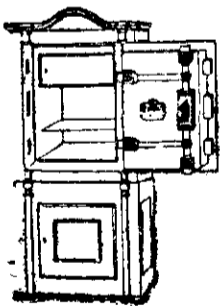
Prețul lacului lui Nádor este de 2 cor. 90 bani. Vanzători en gros vor avea reduceri. Periile trebuitoare să vind cu prețurile cele mai avantajoase.

Fabrică de casse de bani și tresore a lui
GELLÉRI ÉS SCHULLER
Budapest, VII., Dob-u. 63.

Se fabrică: casse de bani scutite de foc și spargerii paxe de bani pentru biserici, dulapuri

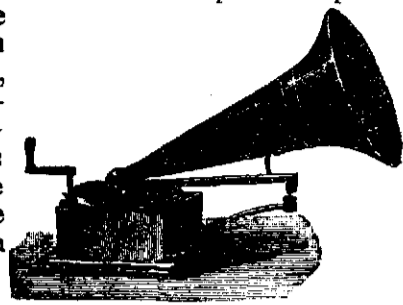
(scrine) pentru biblioteci și păstrarea documentelor, pentru matriculanți, odăi și scrine cu pereți îmbrăcați în oțel.
Mare magazin permanent.
Catalog gratis și franco.

Nici la o familie nu-i iertat

să lipsească gramofonul!

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus Gramophon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duple mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și scutită de timbru. Primește tot felul de plăci întrebuințate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin isvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria

Tóth József,
comerciant de gramophone Szegeđ, str. Könyök nr. 3. Correspondență în orice limbă
Nouă plăci românești!

Puțin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

Fabrică de cement, întreprindere de zidiri de beton și beton de fer.

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de cement în toată mărimea pentru traverze, poduri și canaluri; mai departe sghiabari (vălăi) de cement de fer pentru comune, domenii și particulari, trepte de piatră artificială, cement și imitație de marmoră, stâlpi pentru garduri de beton, plăci de cement simple și de lux.

Primește orice fel de lucrări de lucrări de beton, beton de fer și lucrări de asfalt, mai departe coporișuri à la Erernit și tot felul de lucrări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Cement portland și roman de Beocsini, var, gips, trestie de stucatură, cățran, carbolineum, cărămizi și material rezistentă focului, praf de ciment etc.

La dorință servește cu planuri și preliminarium.

PREMIATĂ CU PRIMUL PREMIU LA EXPOZIȚIA MILLENARĂ DIN BUDAPESTA IN 1896.

Fabrică de ceasuri de turn și turnătorie de clopote

A LUI

G. P. PANTELICĂ în **SEMLIN**
(ZIMONY)

FIRMA FONDATĂ IN 1854.

FIRMA FONDATĂ IN 1854

Face ceasuri de turn după felul cel mai nou, propriu de construcție, cu pendulă liberă, cu sirmă.

Toarnă clopote noi, face smalțuri mișcătoare de fier, la clopote vechi pentru ale acorda armonice, face adnexe de clopot de fier.

Garantează execuție precisă.

Bisericilor și comunelor sărace li să dă în rate de mai mulți ani.

Am cercat expoziția unversală din Paris din 1900, cu scop de studiu.

